

DANSKE
GYMNASIER

DANSKE
HF &
VUC

FESTSKRIFT TIL HF

I anledningen af 50-året
for de første hf-studenter
1969-2019

»Vi har i det nuværende uddannelsessamfund ikke råd til at lade være at gøre brug af betydelige intelligens- og modenhedsreserver, blot fordi de ikke finder vej gennem det traditionelle skolemønster. Det er ikke en 'bedre' eller 'ringere' vej end de hidtil kendte, det her drejer sig om – det er en anden vej.«

– Sagt om hf i 1967 af daværende undervisningsminister K. B. Andersen, da uddannelsen blev oprettet.

HF – DEN FLEKSIBLE VEJ MED PLADS TIL AT VÆRE SIG SELV I FÆLLESSKABET

I 1960'erne stod vi i Danmark med en stor generation af unge, som var havnet i en uddannelsesmæssig blindgyde. Der var brug for et alternativ til gymnasiet og samtidig en uddannelse, der ledte til en bred vifte af videregående uddannelser.

Det var den umiddelbare anledning til at etablere hf-uddannelsen. Men visionen var større end det. Helt fra starten var det tanken, at hf både skulle henvende sig til den unge med realeksamen og til »manden med ploven«, som den daværende socialdemokratiske undervisningsminister K. B. Andersen udtrykte det. Ideen var at demokratisere adgangen til videregående uddannelse og skabe større social mobilitet i samfundet.

På hf skulle der være plads til en god portion erhvervs erfaring. Hf skulle åbne døre til de videregående uddannelser for både unge og lidt ældre, som ikke kom fra hjem med tradition for uddannelse. Og hf skulle inddrage samfundets »intelligensreserve«, der ellers ikke kom videre i uddannelsessystemet og ej heller i job.

Op gennem 1960'erne og 1970'erne lykkedes det at øge uddannelsesniveaet i samfundet. Den massive satsning på uddannelse betød, at mange flere unge og voksne kom igennem uddannelsessystemet og fik gode jobs. Især piger og kvinder fik mere uddannelse og en fremtidsudsigte, der var mere varieret end at være husmor.

Igennem 50 år har hf spillet en nøglerolle i uddannelsessystemet. Hf var en af de første uddannelser, der sy-

stematisk indarbejdede tværfaglighed, projektarbejde og karakterfrihed, hvilket i øvrigt har inspireret andre ungdomsuddannelser også.

Hf lægger vægt på selvstændighed, medbestemmelse og åbenhed, og uddannelsen sætter den enkeltes erfaringer, forudsætninger og ønsker i centrum. Hf er præget af både indholdsmæssig og pædagogisk nytænkning, og udviklingen af praksis er tæt knyttet til de aktuelle målgrupper og samfundsmæssige udfordringer og behov.

Hf uddanner unge fra både uddannelsesvante og uddannelsesfremmede hjem. Hf er en fleksibel uddannelse, der giver plads til forskellighed og plads til, at man kan være sig selv. Hf er både for de ambitiøse, der ved, hvad de vil. For dem, som har afbrudte uddannelsesforløb bag sig. Og for dem, som ønsker opkvalificering eller omskoling senere i livet.

Mange unge og voksne ville aldrig have fået en gymnasial uddannelse og være kommet videre i uddannelsessystemet, hvis ikke der fandtes et fleksibelt tilbud som hf.

Vi går en tid i møde, hvor fokus på løbende opkvalificering og livslang læring kun vil vokse. Derfor er det vigtigt, at vores uddannelsessystem er åbent og kan tilgås fra mange forskellige sider, så flest muligt får mulighed for at tage den uddannelse, der passer til dem – lige præcis når det passer ind i deres liv. Derfor er det også afgørende at bevare hf's fleksibilitet og muligheden for at tilrettelægge uddannelsen i et tempo og i en retning, som er tilpasset den enkeltes behov, forudsætninger og livsvilkår. Hf har siden sin oprettelse sat et socialt aftryk på

Den 22. oktober 2019 afholdt Danske Gymnasier og Danske HF & VUC en konference for at fejre 50-året for de første hf-studenter. På den baggrund udgiver foreningerne denne publikation.

samfundet, blandt andet ved at bidrage væsentligt til den sociale mobilitet og styrke manges muligheder for livslang læring. Som central leverandør til velfærdsuddannelserne spiller hf også en vigtig rolle i opretholdelsen af vores velfærdsstat.

»Jeg er virkelig taknemmelig over, at der findes en uddannelse som hf.«

I dag underviser Thor Kristensen i biologi, kemi og naturvidenskabeligt grundforløb på Oure Kostgymnasium. Efter sin hf-eksamen uddannede han sig til cand.scient. i biologi fra Syddansk Universitet.

MØD FIRE HF'ERE

Hf favner umådeligt bredt og uddanner mange forskellige unge og voksne. Det er på hf, vi finder de målrettede unge, der ved, hvad de vil læse bagefter og brænder så meget for at komme i gang, at de vil tage deres ungdomsuddannelse på to år – eller i nogle tilfælde på blot et år – i stedet for tre. Det er også her, vi finder de lidt ældre kursister, som måske har været ude på arbejdsmarkedet i nogle år, har fået børn og familie og har brug for et fleksibelt uddannelsesstilbud, der kan passe sammen med deres dagligdag. Og dem, der har mod på at skifte spor senere i livet. Forskelligheden er ofte fællesnævneren, når vi møder hf'erne.

Eliteroeren

Som så mange andre startede Thor Kristensen på gymnasiet, da han havde afsluttet folkeskolen. Fagligt var han dygtig, men han var hverken moden eller disciplineret nok til gymnasiet, og der var ikke nogen hjælp at hente fra hans forældre, som selv havde forladt skolesystemet tidligt.

Til gengæld var Thor i den grad præget af sin passion for roning. Derfor droppede han ud af gymnasiet og satsede 100 procent på sin sport, hvor han blev en del af holdet i den succesrige Guldpirer. Først efter han havde vundet OL-guld i 2004, var han klar til at sætte sig på skolebænken. På det tidspunkt var han blevet 24 år.

»Jeg er virkelig taknemmelig over, at der findes en uddannelse som hf. For mig var det en personlig sejr at få den blå hue på hovedet. Jeg følte jo, at jeg var blevet vejret og fundet for let på gymnasiet, fordi jeg dengang manglede den nødvendige stål-sathed, perspektiv og skolemæssige selvtillid til at gøre mig i et akademisk miljø.«

Den blandede elevsammensætning på hf og Thors egen voksende modenhed gjorde alligevel, at det var let for ham at vænne sig til livet som hf-studerende.

»Jeg lærte mennesketyper at kende, som jeg aldrig havde mødt før. Virkelig intelligente folk, hvoraf nogle havde store personlige udfordringer. Det gav en meget inkluderende kultur på uddannelsen.«

»Jeg kunne spørge læreren om hvad som helst – også de ting, der lå uden for pensum.«

Mohamad Alnabhan læser i dag en administrationsbachelor på Professionshøjskolen Absalon i Næstved.

Flygtningen

Det var ikke populært derhjemme, da Mohamad Alnabhan luftede sine drømme om at blive politibetjent. Hans mor og far havde håbet, han ville læse jura, men Mohamad holdt på sit. Derfor startede han på hf, fordi der ikke var grund til at bruge tre år på en ungdomsuddannelse, når den kunne tages på to. Undervejs fandt han ud af, at det kræver dansk statsborgerskab at blive politibetjent, og det havde han ikke. Han opdagede også noget andet:

»Det er meget anderledes at være elev i Danmark, end det er i Syrien, hvor jeg oprindeligt kommer fra. Stiller du læreren et spørgsmål i Syrien for at forstå årsagen til, hvordan forskellige teorier er blevet til, vil du få at vide, at det er ligegyldigt at vide noget om. Du skal bare lære det udenad. Sådan er det ikke i Danmark. Her skal man som elev kritisere og reflektere over tingene og selv finde svar. Det inspirerede mig til at læse videre,« siger Mohamad.

Hf var samtidig et meget fleksibelt studie. Mohamad startede med at læse en almindelig hf i Nyborg, men transporttiden var lang, og efter et år skiftede han til hf-enkeltfag i Odense. Det gav ham større valgfrihed og mulighed for at vælge de fag, han fandt interessante. Han kombinerede dansk og samfundsfag i Odense med arabisk som fjernstudie i København, og fleksibiliteten gjorde ham både tryk og fik ham til at præstere, så han fik 12 i både dansk og arabisk.

Mohamads yndlingsfag var dog samfundsfag, og faget fik hans nysgerrighed til at blive større.

»Jeg kunne spørge læreren om hvad som helst – også de ting, der lå uden for pensum. For eksempel hørte jeg under valgkampen Lars Løkke tale om negativ parlamentarisme. Jeg vidste ikke, hvad det var, så jeg fik min samfundslærer til at forklare mig det.«

»Hun tog mig i hånden og troede på mig. Og jeg endte faktisk med at få 12 i matematik til eksamen.«

Casper Nørgaard er nu blevet optaget på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, hvor han læser journalistik.

Frisøren

Casper Nørgaard blev uddannet frisør efter folkeskolen. Da han var færdig med uddannelsen, tog han til London og havde en forrygende tid. Tilbage i København fik han arbejde i en frisørsalon og gode kollegaer. Men han havde svært ved at se sig selv som frisør resten af arbejdslivet og havde brug for nye udfordringer. Derfor søgte han ind på hf.

»Jeg tænkte, at det var to år, der bare skulle overståes, og så kunne jeg komme i gang med en rigtig uddannelse,« fortæller Casper.

Men hf viste sig at være mere end bare et mellemstadium, der skulle bringe Casper uddannelsesmæssigt videre.

»Det var vanvittigt spændende at møde folk med vidt forskellige baggrunde. Det lærte jeg næsten lige så meget af, som jeg gjorde af lærerne,« siger Casper om sin tid på hf.

»Jeg mødte nogle spændende, fantastiske mennesker – både elever og undervisere. På hf var der rigtig meget dialog med lærerne.«

Især husker han tilbage på sin matematiklærer som én, der gjorde en kæmpe forskel for ham:

»Jeg var sygt dårlig til matematik i folkeskolen. Jeg syntes, det var svært, og derfor var det kedeligt, så jeg pjækkede en del. På hf fik jeg en vanvittig dygtig lærer. På et tidspunkt kunne hun se, at jeg sad og kæmpede med noget brøkregning, jeg ikke kunne finde ud af. Hun sagde, kom nu Casper, det burde du have lært i 7. klasse, og så måtte jeg jo svare hende, at jeg nok havde været mentalt helt væk dengang.«

Læreren satte sig ned med ham og tog sig tid til at lære ham de grundlæggende principper for brøkregning, så han forstod dem.

»På den måde blev det meget lettere for mig at være mig selv.«

Merete Pryds Helle er uddannet på forfatterskolen og har en bachelor i litteraturvidenskab fra Københavns Universitet. Hun har udgivet både essays, børnebøger, noveller og skønlitterære romaner.

Forfatteren

Merete Pryds Helle fandt sig ikke til rette i gymnasiet, hvor hun oplevede, at alle de andre elever lignede hinanden og var meget forskellige fra hende. Der hvor hun kom fra, var der ikke tradition for at tage en boglig uddannelse. Hun var også udfordret af familiemæssige forhold, der gjorde, at hun tidligt flyttede hjemmefra og skulle forsørge sig selv, og med det blev skellet til hendes klassekammerater endnu større. Det endte med, at hun droppede ud og rejste rundt i verden. Først som 22-årig kom hun tilbage til Danmark og søgte ind på hf.

»Der er noget andet kit på hf. På hf var der plads til at være forskellige. Det var ok, at vi ikke lignede hinanden, og det var en befrielse, at man ikke nødvendigvis skulle være en del af et fællesskab. På den måde blev det meget lettere for mig at være mig selv,« siger Merete.

Meretes dansklærer fik hurtigt øjnene op for hendes talent for at skrive.

»Hun bad mig skrive ekstra ting. På et tidspunkt fik klassen til opgave at analysere Tove Ditlevsens novelle Appelsiner, og her fik jeg frie hænder til at skrive, hvad jeg ville. Det var befriende, at analysen ikke skulle presses ned i en bestemt analyseform,« husker Merete.

Og så var det faktisk også hendes dansklærer, der som den første opfordrede hende til at blive forfatter.

»Hun så mig og mine styrker og viste mig vejen.«

FEJRING AF 50-ÅRET FOR HF-STUDENTER

I efteråret 2019 fejrede Danske Gymnasier og Danske HF & VUC 50-året for de første hf-studenter samt det første gennemløb af hf-reformen fra sommeren 2017. Medlemsskoler og interessenter var inviteret til en konference med det formål at understrege vigtigheden af hf's rolle i uddannelsessystemet og hf's betydning for tidligere elever og kursister.

Sammen med forfatter Lars Olsen og områdechef i EVA, Camilla Hutters, blev hf-uddannelsen, elevgrupper og pædagogik sat i centrum. Det blev fastslået, hvad hf kan, som ingen andre ungdomsuddannelser kan, og hvorfor der også er brug for hf i fremtiden. Tidligere hf'ere fortalte om, hvordan uddannelsen gjorde en forskel for dem, og de fremmødte deltog i en debat med politiske ordførere om hf's rolle nu og i fremtiden.

DANSKE
HF &
VUC

Ny Vestergade 17, 3. th.
1471 København K

vuc.dk
vuc@vuc.dk
+45 3332 3200

DANSKE
GYMNASIER

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K
danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260